

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
"Полтавський університет економіки і торгівлі"
Кафедра комерційної діяльності та підприємництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор _____
проф. Рогоза М.Є.

« ____ » _____ 2012 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з дисципліни "Бізнес-планування в туристичному бізнесі"
на 2012 - 2013 навчальний рік
для студентів 4-го курсу
за напрямом підготовки 6.140103 "Туризм"
галузі знань «Сфера обслуговування»

Полтава 2012

Укладач: доцент, к.е.н. Юрко І.В.
доцент, к.е.н. Михайленко О.М.

*Робоча навчальна програма обговорена
і схвалена на засіданні кафедри
комерційної діяльності та підприємництва
19 січня 2012 р.
протокол № 6
Зав. кафедрою комерційної діяльності
та підприємництва*

_____ доц. Балабан П.Ю.

*“УЗГОДЖЕНО”
Декан технологічного факультету
_____ доц. Шкарупа В.Г.
“ _____ ” _____ 2012 р.*

*“УЗГОДЖЕНО”
Методист технологічного факультету
_____ Кобилинська Н.В.
“ _____ ” _____ 2012 р.*

*“УЗГОДЖЕНО”
Директор навчального центру
_____ Герман Н.В.
“ _____ ” _____ 2012 р.*

ВСТУП

Курс “Бізнес-планування в туристичному бізнесі ” являє собою комплексну навчальну дисципліну, орієнтовану на підготовку кваліфікованих спеціалістів підприємницького типу.

Основною метою курсу є оволодіння комплексом знань і умінь для планування всіх етапів підприємницького циклу і складання бізнес-плану.

Завданням курсу є формування наукового світогляду на місце бізнес-планів в підприємницькій діяльності та проблеми бізнес-планування, засвоєння основних термінів та понять бізнес-планування на рівні їх відтворення і тлумачення; здобуття навичок та елементарних умінь застосовувати їх у практичній діяльності для підвищення конкурентоспроможності фахівця в економічній сфері.

Вищевказана мета зумовила наступні завдання :

- формування у студентів навичок обґрунтування економічної цілеспрямованості напрямлень діяльності фірми (стратегій, концепцій, проектів);
- розвиток комплексу аналітичних, прогностичних, інноваційних здібностей, необхідних майбутньому підприємцю для розрахунку очікуваних фінансових результатів;
- опанування студентами вмінь визначення джерел фінансування реалізації проекту;
- формування навичок підбору працівників, котрі здібні реалізувати даний план.

Вивчення курсу “Бізнес-планування в туристичному бізнесі ” базується на знаннях, набутих студентами в процесі опанування курсів “Фінанси”, “Менеджмент”, “Маркетинг”, “Право”, “Основи підприємницької діяльності”, “Економічний аналіз”, “Інвестиційна діяльність”.

При вивченні курсу доцільно використовувати як традиційні форми навчального процесу, так і певні засоби його активізації, як то: вирішення ситуаційних завдань, виконання рефератів та наукових доповідей, використання ПЕОМ для складання бізнес-планів, самостійна робота над індивідуальним бізнес-планом.

Предметом курсу “Бізнес-планування в туристичному бізнесі ” є практика підприємництва в сфері туризму. Бізнес-план є результатом дослідження і організаційної роботи підприємця, що ставить за мету вивчення конкретного напрямлення діяльності фірми на визначеному ринку в конкретних організаційно-економічних умовах. Реалізація поставленої мети може бути забезпечена, безпосередньо вивченням таких питань:

- розробка конкретного проекту виробництва і надання нового типу певної туристичної послуги (особливості задоволення потреб на туристичному ринку;
- всебічний аналіз господарської і комерційної діяльності туристичної організації, метою якого є викриття її слабких і сильних сторін, специфіки і відмінностей від аналогічних фірм;
- вивчення конкретних фінансових, техніко-економічних і організаційних механізмів, що використовуються в туристичному бізнесі для реалізації конкретних завдань.

Вивчення названих питань дозволить студентам:

- аналізувати ринкову ситуацію з метою визначення сфери планування своєї підприємницької діяльності;
- професійно скласти програму підприємницької діяльності з урахуванням основних факторів ризику;

- обґрунтовувати правильність вибору організаційно-правових форм підприємництва;
- оцінювати результативність і підвищувати конкурентоспроможність туристичного бізнесу;
- розробляти бізнес-план.

Робоча програма курсу розроблена на основі галузевого стандарту вищої освіти щодо підготовки бакалавра за напрямом підготовки 6.140103 “Туризм”, затвердженого Міністерством освіти і науки України та навчальної програми, затвердженої Вченою Радою ПУЕТ.

Структура курсу "Бізнес-планування в туристичному бізнесі"

За вимогами ECTS

Курс «Бізнес-планування в туристичному бізнесі»	Напрямок, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчального курсу
<p style="text-align: center;">Кількість кредитів ECTS: 2,5</p> <p style="text-align: center;">Модулів: 1</p> <p style="text-align: center;">Змістових модулів: 2</p> <p style="text-align: center;">Загальна кількість годин 90</p> <p>Тижневих годин: 5,5 в т.ч. аудиторних: 3</p>	<p style="text-align: center;">140103</p> <p style="text-align: center;">Бакалавр</p>	<p style="text-align: center;">Вибіркова 7-й семестр Лекції <i>(теоретична підготовка):</i> 20 год.</p> <p style="text-align: center;">Практичні: 34 год.</p> <p style="text-align: center;">Самостійна робота: 30 год.</p> <p style="text-align: center;">Індивідуально-консультативна робота: 6 год.</p> <p style="text-align: center;">Вид контролю: Залік</p>

Таблиця 1

РОЗПОДІЛ ГОДИН З ДИСЦИПЛІНИ „ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ" ЗА ВИДАМИ ЗАНЯТЬ
 ЗГІДНО З НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ.
 КУРС ВИВЧАЄТЬСЯ В ОДНОМУ СЕМЕСТРІ

Спеціальність	Семестр	Вид заняття				Залік	Загальна кількість годин
		Аудиторні		Позааудиторні			
		Лекції	Практичні	Індивідуально-консульта-тивна робота	Самостійна робота студентів		
6.140103 “Туризм”	7	20	34	6	30	+	90

Таблиця 2

Робочий графік з дисципліни "Бізнес-планування в туристичному бізнесі" на 2012-2013 навчальний рік для студентів за напрямом підготовки 6.140103 «Туризм».

Курс вивчається в одному семестрі

Вид навчального заняття	Тиждень, год																	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1. Аудиторне 54 год у т.ч	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2
- лекція - 20 годин	4		2		2		2		2		2		2		2		2	
- практичні - 34 години		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2. Індивідуально-консультативна робота - 6 годин												1	1	1	1	1	1	
2. Самостійна робота студента, 30 годин, у тому числі:		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	
- виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
- підготовка до практичних занять		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
4. Форма контролю:																		
- Підсумкова модульна робота (ПМР)					+													+
- залік																		+
5. Консультація				+	+	+	+	+	+	+	+						+	+

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ
"Бізнес-планування в туристичному бізнесі"
 для студентів 4-го курсу за напрямом 6.140103 «Туризм»

№ з/п	Назва розділу, модулю, теми	Кількість годин, за видами занять				
		аудиторні			позааудиторні	
		Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. ОСНОВИ ПЛАНУВАННЯ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ						
1	<i>Тема 1.</i> Предмет, зміст та завдання курсу "Бізнес-планування в туристичному бізнесі".	2	2	-	-	-
2	<i>Тема 2.</i> Бізнес-план в системі планування діяльності туристичної організації.	8	2	4	2	-
3	<i>Тема 3.</i> Визначення бізнес-плану, цілі та задачі бізнес-планування.	8	2	4	2	-
4	<i>Підсумкова модульна робота (ПМР)</i>	2	-	-	2	-
5	<i>Всього 1-ий модуль</i>	20	6	8	6	-
Змістовий модуль 2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ РОЗДІЛІВ БІЗНЕС-ПЛАНУ						
6	<i>Тема 4 .</i> Структура бізнес-плану, особливості розробки резюме.	8	2	2	4	-
7	<i>Тема 5 .</i> Технологія складання розділу «Характеристика підприємства».	9	2	4	2	1
8	<i>Тема 6.</i> Організаційний план як складова частина бізнес-плану.	9	2	4	2	1
9	<i>Тема 7.</i> Зміст розділу «План виробництва». Особливості розробки розділу «Торговельний план».	11	2	4	4	1
10	<i>Тема 8.</i> План маркетингу: зміст, структура та особливості складання.	11	2	4	4	1
11	<i>Тема 9.</i> Методика розробки фінансового плану.	11	2	4	4	1
12	<i>Тема 10.</i> Особливості складання розділу «Оцінка ризику та страхування».	9	2	4	2	1
13	<i>Підсумкова модульна робота (ПМР)</i>	2	-	-	2	-
14	<i>Всього 2-ий модуль</i>	70	14	26	24	6
15	Всього годин	90	20	34	30	6

Зміст навчальних модулів

Модуль 1. ОСНОВИ ПЛАНУВАННЯ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

Тема 1. Предмет, зміст та завдання курсу "Бізнес-планування в туристичному бізнесі". Основні поняття та питання теми: Характер і зміст курсу "Бізнес-планування в туристичному бізнесі", зв'язок з іншими дисциплінами. Сутність та принципи бізнес-планування. Завдання курсу. Фінансові, техніко-економічні і організаційні механізми, що використовуються в туризмі для реалізації конкретних проектів. Значення бізнес-планування для розвитку туристичної підприємницької ідеї. Законодавче регулювання питань, пов'язаних з бізнес-плануванням.

Тема 2. Бізнес-план в системі планування діяльності туристичної організації. Основні поняття та питання теми: Актуальність бізнес-планування в умовах ринкової економіки. Місце бізнес-планів в плануванні діяльності туристичного підприємства. Відмінність бізнес-планів від внутрішньогосподарських туристичного підприємства планів. Основні документи, що описують інвестиційний проект. Техніко-економічне обґрунтування. Відмінності ТЕО від бізнес-плану. Інвестиційний меморандум. Витрати часу та грошових коштів на розробку інвестиційних документів.

Тема 3. Визначення бізнес-плану, цілі та задачі бізнес-планування. Основні поняття та питання теми: Визначення бізнес-плану. Місце бізнес-планів в системі стратегічного планування туристичного підприємства. Головна мета і цілі складання бізнес-плану. Задачі бізнес-планування. Функції бізнес-планування. «Споживачі» бізнес-планів туристичного бізнесу. Типи бізнес-планів за об'єктами планування. Бізнес-планування як складова інвестиційного процесу туристичного підприємства. Бізнес-план як етап розвитку туристичного підприємства. Використання бізнес-планів в процесі санації туристичного підприємства. Загальні принципи та зауваження при розробці бізнес-плану. Особливості складання бізнес-планів підприємств туристичної діяльності. Основні вимоги до бізнес-планів.

Модуль 2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ РОЗДІЛІВ БІЗНЕС-ПЛАНУ

Тема 4. Структура бізнес-плану, особливості розробки резюме. Основні поняття та питання теми: Фактори впливу на структуру бізнес-плану. Вимоги інвесторів до наявності та змісту розділів бізнес-плану туристичного підприємства. Відповідність розділів до структури бізнес-плану. Логіка послідовності розділів. Комп'ютерна програма Project Expert. Коло задач, що вирішуються за допомогою PE. Мета розробки резюме. Технологія складання резюме. Основні вимоги до резюме.

Тема 5. Технологія складання розділу "Характеристика підприємства". Основні поняття та питання теми: Основна мета складання розділу «Характеристика підприємства». Огляд та аналіз інформації, що складають уявлення про фі-

рму та її діяльність. Перелік основної інформації про туристичне підприємство. Джерела інформації для складання розділу. Аналіз господарської діяльності туристичного підприємства за минулий період. SWOT-аналіз. Визначення пріоритетності напрямків діяльності туристичного підприємства. Розробка стратегії для досягнення поставлених цілей

Тема 6. План маркетингу: зміст, структура та особливості складання. Основні поняття та питання теми: Складові частини опису ринку туристичних послуг. Оцінка потенційної ємності ринку. Оцінка потенційного та реального об'єму продаж туристичних послуг. Методика аналізу ринкової кон'юнктури. Характеристика конкурентів, їх стратегія і тактика. Цілі та стратегії маркетингу. Ціноутворення. Схема розповсюдження туристичних послуг. Методи стимулювання продажу (збуту). Організація післяпродажного обслуговування клієнтів. Види та засоби реклами. Лояльність клієнтів. Формування громадської думки про фірму та товар.

Тема 7. Зміст розділу “План виробництва”. Особливості розробки розділу “Торговельний план”. Основні поняття та питання теми: Основна мета розробки плану виробництва. Перелік інформації, що містить план виробництва. Розробка туристичного продукту. Аналіз витрат виробництва. Умовно-постійні та умовно-змінні витрати. Фактори, що впливають на виробництво послуг. Обґрунтування вибору туристичної послуги для проекту. Аналіз та визначення переваг асортименту туристичних послуг, вибраного фірмою. Особливості оформлення розділу з врахуванням спеціалізації підприємства.

Тема 8. Організаційний план як складова частина бізнес-плану. Основні поняття та питання теми: Цілі складання організаційного плану. Перелік інформації організаційного плану. Аналіз та характеристика організаційної структури туристичної фірми (підприємства). Основні засновники та учасники фірми. Визначення та розробка кадрової політики. Характеристика управлінського персоналу туристичної фірми. Відомості про персонал. Визначення потреби в працівниках. Кваліфікаційні вимоги до працівників.

Тема 9. Методика розробки фінансового плану. Основні поняття та питання теми: Мета розробки фінансового плану. Джерела інформації для складання фінансового плану. Програма інвестицій. Особливості розробки плану доходів та витрат. Складання плану руху грошових коштів. Розробка балансового плану. Розрахунок точки беззбитковості. Інтегровані показники фінансово-економічної оцінки проекту: строк окупності, інтегрований дохід від проекту, ефективність інвестицій.

Тема 10. Особливості складання розділу “Оцінка ризику та страхування”. Основні поняття та питання теми: Поняття ризику проекту. Види ризиків. Визначення можливих видів ризику для даного проекту. Організаційні міри щодо зменшення можливих наслідків визначених ризиків. Розробка програми страхування та захисту від ризиків.

Таблиця 4

Зміст навчальних модулів дисципліни "Бізнес-планування в туристичному бізнесі" для студентів 4-го курсу за напрямом підготовки 6.140103 «Туризм».

Модуль 1. ОСНОВИ ПЛАНУВАННЯ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

Елемент модулю	Зміст завдання, вид контролю	Сума балів	
		для заліку	максимальна кількість
<p><u>1. Теоретична частина:</u></p> <p>Тема 1. Предмет, зміст та завдання курсу "Бізнес-планування в туристичному бізнесі"</p> <p>Тема 2. Бізнес-план в системі планування діяльності туристичної організації.</p> <p>Тема 3. Визначення бізнес-плану, цілі та задачі бізнес-планування.</p>	Підсумкова модульна робота №1	6	14
<p><u>2. Практична частина:</u></p> <p>Практичне заняття № 1 Тема: "Предмет, зміст та завдання курсу "Бізнес-планування в туристичному бізнесі". Ділова гра «Конвертор»</p> <p>Практичне заняття № 2-3 Тема: «Використання табличного процесору "Microsoft Excel" для складання техніко-економічного обґрунтування проекту»</p>	Поточний контроль; усне опитування, підготовка до ділової гри, перевірка лабораторних завдань, перевірка домашніх завдань	4	10
<p><u>3. Самостійна робота</u> (обов'язкова частина):</p> <p>Тема 1. Предмет, зміст та завдання курсу "Бізнес-планування в туристичному бізнесі". Характер і зміст курсу, зв'язок з іншими дисциплінами.</p> <p>Тема 2. Сутність бізнес-планування. Бізнес-план в системі планування діяльності підприємства. Місце бізнес-планів в системі стратегічного планування.</p> <p>Тема 3. Визначення бізнес-плану, цілі та задачі бізнес-планування. Цілі та задачі складання бізнес-планів. Для кого складаються бізнес-плани? Загальні принципи та особливості при розробці бізнес-плану для підприємств та організацій різних сфер діяльності.</p>	Підготовка до практичного заняття, конспектування рекомендованої літератури. Виконання та захист письмових самостійних завдань за технологічною картою самостійної роботи студента.	4	8
<p><u>4. Індивідуально-консультативна робота</u></p> <p>Підготовка рефератів, виступів, презентацій, участь у науково-дослідній роботі, виконання творчих проектів, виготовлення наочно-ілюстративних матеріалів, мікровикладання, складання розгорнутого плану, анотації, відгуку, рецензії тощо</p>	Співбесіда, перевірка виконання письмових завдань, доповідь, презентація, захист проекту.	4	8
РАЗОМ по модулю № 1		18	40

Модуль 2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ РОЗДІЛІВ БІЗНЕС-ПЛАНУ

Елемент модулю	Зміст завдання, вид контролю	Сума балів	
		для заліку	максимальна кількість
<p><u>1. Теоретична частина:</u></p> <p><i>Тема 4.</i> Структура бізнес-плану, особливості розробки резюме.</p> <p><i>Тема 5.</i> Технологія складання розділу “Характеристика підприємства”.</p> <p><i>Тема 6.</i> План маркетингу: зміст, структура та особливості складання.</p> <p><i>Тема 7.</i> Зміст розділу “План виробництва”. Особливості розробки розділу “Торговельний план”.</p> <p><i>Тема 8.</i> Організаційний план як складова частина бізнес-плану.</p> <p><i>Тема 9.</i> Методика розробки фінансового плану.</p> <p><i>Тема 10.</i> Особливості складання розділу “Оцінка ризику та страхування”.</p>	<p>Підсумкова модульна робота №2</p>	14	19
<p><u>2. Практична частина:</u></p> <p>Практичне заняття № 4 <i>Тема:</i> «Структура та зміст розділів бізнес-плану»</p> <p>Практичне заняття № 5 <i>Тема:</i> “Автоматизація розрахунку бізнес-плану. Загальна характеристика системи PROJEKT EXPERT - 7 ”</p> <p>Практичне заняття № 6 <i>Тема:</i> “Програма “PROJEKT EXPERT”. Опис проекту та фінансової ситуації на ринку”</p> <p>Практичне заняття № 7 <i>Тема:</i> “Програма “PROJEKT EXPERT”. Інформація про товари і умови їх збуту”</p> <p>Практичне заняття № 8-9 <i>Тема:</i> “Програма “PROJEKT EXPERT”. Планування технологічного процесу в інвестиційному плані”</p> <p>Практичне заняття № 10 <i>Тема:</i> “Програма “PROJEKT EXPERT”. План персоналу”</p> <p>Практичне заняття № 11 <i>Тема:</i> “Програма “PROJEKT EXPERT”. Змінні витрати”</p> <p>Практичне заняття № 12 <i>Тема:</i> “Програма “PROJEKT EXPERT”. Постійні витрати”</p> <p>Практичне заняття № 13 <i>Тема:</i> “Програма “PROJEKT EXPERT”. Фінансування”</p> <p>Практичне заняття № 14 <i>Тема:</i> “Програма “PROJEKT EXPERT”. Фінансові показники проекту”</p>	<p>Поточний контроль, усне опитування, перевірка лабораторних завдань, тестування, перевірка домашніх завдань.</p>	10	17

<p>Практичне заняття № 15 Тема: “Програма “PROJECT EXPERT”. Підготовка звіту, побудова графіків”</p> <p>Практичне заняття № 16 Тема: “Програма “PROJECT EXPERT”. Аналіз проекту”</p> <p>Практичне заняття № 17 Тема: “Програма “PROJECT EXPERT”. Моделювання ситуації на ринку туристичних послуг”</p>			
<p style="text-align: center;"><u>3. Самостійна робота</u> (обов’язкова частина):</p> <p>Тема 4. Структура та зміст розділів бізнес-плану</p> <p>Тема 5. Автоматизація розрахунку бізнес-плану. Загальна характеристика системи PROJECT EXPERT - 7</p> <p>Тема 6. Програма “PROJECT EXPERT”. Опис проекту та фінансової ситуації на ринку”</p> <p>Тема 4. Програма “PROJECT EXPERT”. Планування технологічного процесу в інвестиційному плані”</p> <p>Тема 8. Програма “PROJECT EXPERT”. Інформація про товари і умови їх збуту”</p> <p>Тема 9. Програма “PROJECT EXPERT”. План персоналу</p> <p>Тема 10. Програма “PROJECT EXPERT”. Змінні витрати</p> <p>Тема 11. Програма “PROJECT EXPERT”. Постійні витрати</p> <p>Тема 12. Програма “PROJECT EXPERT”. Фінансування</p> <p>Тема 13. Програма “PROJECT EXPERT”. Підготовка звіту, побудова графіків</p> <p>Тема 14. Програма “PROJECT EXPERT”. Аналіз проекту</p>	<p>Підготовка до семінарського заняття, конспектування рекомендованої літератури.</p> <p>Виконання та захист самостійних лабораторних завдань за технологічною картою самостійної роботи студента.</p>	10	13
<p><u>4. Індивідуально-консультативна робота</u> (за вибором студента):</p> <p>Підготовка індивідуального бізнес-плану, участь у науково-дослідній роботі, виконання творчих проєктів, складання анкети, виготовлення наочно-ілюстративних матеріалів, складання розгорнутого плану, анотації, рецензії, есе.</p>	<p>Виконання індивідуального завдання щодо розробки бізнес-плану (за вибором студента)</p> <p>Співбесіда, перевірка виконання індивідуального бізнес-плану, підготовка презентації, захист проєкту</p>	8	11
РАЗОМ по модулю № 2		42	60

Таблиця 5

ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ТЕМАТИЧНОГО ПЛАНУ ДИСЦИПЛІНИ "БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ" ТА ЗАСОБИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ 4-ГО КУРСУ ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ 6.140103 «ТУРИЗМ».

Назва розділу, теми та питання, що розглядаються на лекції	Обсяг годин лекційних	Назва теми семінарського, практичного і лабораторного заняття	Обсяг годин практичних	Література (№ за переліком)	Технічні засоби навчання, засоби з проведення контролю
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. ОСНОВИ ПЛАНУВАННЯ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ					
1. ПРЕДМЕТ, ЗМІСТ ТА ЗАВДАННЯ КУРСУ "БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ"	2			1,5,6, 15, 19	Мультимедійний проектор, опитування
1.1. Характер і зміст курсу "Бізнес-план"					
1.2. Сутність та принципи бізнес-планування.					
1.3. Значення бізнес-планування для розвитку підприємницької ідеї.					
1.4. Законодавче регулювання питань, пов'язаних з бізнес-плануванням.					
2. БІЗНЕС-ПЛАН В СИСТЕМІ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ	2	Практичне заняття "Предмет, зміст та завдання курсу "Бізнес-планування в туристичному бізнесі"". Ділова гра «Конвертор»	4	1,5,6, 15, 19	Мультимедійний проектор, табличний процесор "Microsoft Excel"
2.1. Місце бізнес-планів в плануванні діяльності підприємства.					
2.2. Відмінність бізнес-планів від внутрішньогосподарських планів					
2.3. Основні документи, що описують інвестиційний проект.					
2.4. Витрати часу та грошових коштів на розробку інвестиційних документів.					
3. ВИЗНАЧЕННЯ БІЗНЕС-ПЛАНУ, ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ	2	Практичне заняття «Використання табличного процесору "Microsoft Excel" для складання техніко-економічного обґрунтування проекту»	4		Мультимедійний проектор, опитування, модульна контрольна робота
3.1. Визначення бізнес-плану. Особливості складання бізнес-планів для підприємств різних сфер діяльності.					
3.2. Цілі, задачі, що вирішуються за допомогою бізнес-плану.					
3.3. Класифікація бізнес-планів. Основні типи бізнес-планів.					
3.4. «Споживачі» бізнес-планів					
3.5. Основні вимоги до складання бізнес-плану. Технологія складання бізнес-плану.					

Модуль 2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ РОЗДІЛІВ БІЗНЕС-ПЛАНУ					
4. СТРУКТУРА БІЗНЕС-ПЛАНУ, ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ РЕЗЮМЕ	2	Практичне заняття «Структура та зміст розділів бізнес-плану»	2	2,3,5,14,19	Мультимедійний проєктор, опитування,
4.1. Міжнародні стандарти бізнес-плану.					
4.2. Структура бізнес-плану. Фактори впливу на структуру бізнес-плану.					
4.3. Основний зміст розділів бізнес-плану.					
4.4. Особливості розробки резюме					
5. ТЕХНОЛОГІЯ СКЛАДАННЯ РОЗДІЛУ «ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДПРИЄМСТВА»	2	Практичне заняття «Програма “PROJECT EXPERT”. Опис проєкту та фінансової ситуації на ринку»	4	3,5,7,15	Мультимедійний проєктор, програма Project Expert, перевірка завдань лабораторної роботи
5.1. Основна мета та завдання розділу					
5.2. Особливості складання розділу для нових та діючих підприємств					
5.3. Основні джерела інформації для складання розділу «Характеристика підприємства»					
5.4. Зміст розділу та основні вимоги до розробки					
6. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ПЛАН ЯК СКЛADOVA ЧАСТИНА БІЗНЕС-ПЛАНУ	2	Практичне заняття «Програма “PROJECT EXPERT”. План персоналу»	4	3,5,7,15	Мультимедійний проєктор, програма Project Expert, перевірка завдань лабораторної роботи
6.1. Аналіз та характеристика організаційної структури фірми (підприємства).					
6.2. Відомості про персонал, робочу силу, визначення потреби, кваліфікаційних вимог та ін.					
6.3. Характеристика управлінського персоналу фірми.					
6.4. Визначення та розробка кадрової політики.					
7. ЗМІСТ РОЗДІЛУ «ПЛАН ВИРОБНИЦТВА». ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ РОЗДІЛУ «ТОРГОВЕЛЬНИЙ ПЛАН».	2	Практичне заняття «Програма “PROJECT EXPERT”. Планування технологічного процесу в інвестиційному плані»	4	3,5,7,15	Мультимедійний проєктор, програма Project Expert, перевірка завдань лабораторної роботи
7.1. Аналіз технології розробки продукту та витрат на виробництво.					
7.2. Розробка операційного плану виробництва, етапи проєкту.					
7.3. Обґрунтування вибору обладнання у виробничому плані.					
7.4. Особливості складання торговельного плану					

8. ПЛАН МАРКЕТИНГУ: ЗМІСТ, СТРУКТУРА ТА ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ	2	Практичне заняття «Програма «ПРОЕКТ EXPERT». Інформація про товари та умови їх збуту»	4	3,5,7,15	Мультимедійний проєктор, програма Project Expert, перевірка завдань лабораторної роботи
8.1. Складові частини опису ринку. Оцінка потенційної ємності ринку.					
8.2. Оцінка потенційного об'єму продаж та реального об'єму продаж					
8.3. Характеристика конкурентів, їх стратегія і тактика					
8.4. Цілі та стратегії маркетингу					
8.5. Методи стимулювання продаж (збуту)					
9. МЕТОДИКА РОЗРОБКИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУ.	2	Практичне заняття «Програма «ПРОЕКТ EXPERT». Фінансування»	4	3,5,7,15	Мультимедійний проєктор, програма Project Expert, перевірка завдань лабораторної роботи
9.1. Планування джерел фінансування бізнес-проєкту					
9.2. Планування планів доходів та витрат. Визначення прибутків по проєкту					
6.3. Складання плану руху грошових коштів. Розробка балансового плану.					
6.4. Інтегральні фінансові показники, що характеризують бізнес-проєкт					
10. ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ РОЗДІЛУ «ОЦІНКА РИЗИКУ ТА СТРАХУВАННЯ».	2	Практичне заняття «Програма «ПРОЕКТ EXPERT». Аналіз проєкту. Моделювання ситуації на ринку туристичних послуг.	4	3,5,7,15	Мультимедійний проєктор, програма Project Expert, перевірка завдань лабораторної роботи
10.1. Визначення можливих видів ризику для даного проєкту.					
10.2. Розробка програми страхування та захисту від ризиків.					

Таблиця 6

Графік

самостійної роботи з вивчення програмного матеріалу дисципліни "Бізнес-планування в туристичному бізнесі" для студентів за напрямом підготовки 6.140103 «Туризм»

<i>№ з/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Навчальні тижні</i>	<i>Кількість годин</i>
Змістовий модуль I:			
1	Тема 1. Предмет, зміст та завдання курсу "Бізнес-планування в туристичному бізнесі". Характер і зміст курсу, зв'язок з іншими дисциплінами.	№2	1
2	Тема 2. Сутність бізнес-планування. Бізнес-план в системі планування діяльності підприємства. Місце бізнес-планів в системі стратегічного планування.	№3	1
3	Тема 3. Визначення бізнес-плану, цілі та задачі бізнес-планування. Цілі та задачі складання бізнес-планів.	№4	2
Підготовка до модульної роботи		№5	2
Змістовий модуль II:			
4	Тема 4. Структура та зміст розділів бізнес-плану	№6	1
5	Тема 5. Автоматизація розрахунку бізнес-плану. Загальна характеристика системи PROJECT EXPERT - 7	№7	2
6	Тема 6. Програма "PROJECT EXPERT". Опис проекту та фінансової ситуації на ринку"	№8	2
7	Тема 7. Програма "PROJECT EXPERT". Планування технологічного процесу в інвестиційному плані"	№9	2
8	Тема 8. Програма "PROJECT EXPERT". Інформація про товари і умови їх збу-	№10	2

<i>№ з/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Навчальні тижні</i>	<i>Кількість годин</i>
Змістовий модуль І:			
	ту”		
9	Тема 9. Програма “PROJECT EXPERT”. План персоналу	№11	2
10	Тема 10. Програма “PROJECT EXPERT”. Змінні витрати	№12	2
11	Тема 11. Програма “PROJECT EXPERT”. Постійні витрати	№13	2
12	Тема 12. Програма “PROJECT EXPERT”. Фінансування	№14	2
13	Тема 13. Програма “PROJECT EXPERT”. Підготовка звіту, побудова графіків	№15, 16	3
14	Тема 14. Програма “PROJECT EXPERT”. Аналіз проекту	№17	2
Підготовка до модульної роботи		№18	2
<i>Разом</i>			30

Індивідуальні завдання для самостійної роботи студентів

Для того, щоб підвищити свій рейтинг, студент за власним вибором може виконувати індивідуальні завдання для самостійної роботи – готувати реферати, доповіді, науково-дослідну роботу, рецензування, складання кросвордів, підготовка презентацій, мікро викладання, що подається та перевіряється за індивідуальним графіком

I. Завдання репродуктивного рівню (1-2 бали):

1. Скласти **кросворд** до семінарських занять.
2. Скласти та оформити у відповідності із бібліографічними вимогами анотований **список літератури** до одного з питань для самоконтролю знань, модульного контролю та заліку.
3. Написати рецензію, провести презентацію останніх **надходжень до бібліотеки** ПУЕТ наукової літератури або журналів за темами навчальної програми.

II. Завдання пошуково-аналітичного рівня (1-4 балів)

Науково-пошукова робота над доповіддю на семінарських заняттях, конференціях, участь в індивідуальному або груповому проєкті.

Теми досліджень:

1. Особливості розробки і зміст бізнес-планів підприємств різних напрямлень діяльності.
2. Особливості структури і змісту бізнес-плану підприємства туристичного бізнесу.
3. Особливості структури і змісту бізнес-плану туристичного агентства.
4. Особливості структури і змісту бізнес-плану туристичного оператора.
5. Особливості структури і змісту бізнес-плану підприємства сфери послуг.
6. Характерні риси та особливості змісту і структури бізнес-планів торгового підприємства.
7. Характерні риси та особливості змісту і структури бізнес-планів підприємства готельно-ресторанного бізнесу.
8. Сутність та призначення бізнес-планів в підприємницькій діяльності.
9. Структура та зміст розділів бізнес-плану в залежності від цільового призначення.
9. Типова структура та зміст розділів бізнес-плану.
10. Розробка бізнес-плану для створення венчурного підприємства.
11. План маркетингу як важлива складова частина бізнес-плану.
12. Особливості змісту та розробки фінансового плану.
13. Технологія складання розділу бізнес-плану "План виробництва".
14. Відображення особливостей діяльності підприємства в організаційному плані.
15. Розробка бізнес-плану для реконструкції діючого підприємства.

16. Розробка бізнес-плану для технічного переоснащення діючого підприємства.
17. Для розширення виробництва діючого підприємства.
18. Розробка бізнес-плану для створення нового підприємства.
19. Роль бізнес-плану в організації управління підприємства.
20. Ділове планування діяльності підприємства.
21. Використання бізнес-планів для кредитування підприємницьких проектів банківськими установами.
22. Особливості методичних підходів до бізнес-планування в різних країнах.
23. Підвищення прибутковості діяльності підприємництва через бізнес-планування господарської діяльності.
24. Розробка бізнес-плану інноваційного проекту.
25. Застосування бізнес-плану для фінансово-економічного аналізу.
26. Застосування бізнес-плану для обґрунтування доцільності інвестицій.
27. Бізнес-план як засіб контролю діяльності підприємництва.
28. Відображення в бізнес-плані типів та способів фінансування інвестиційного проекту.
29. Бізнес-план як засіб оцінки фінансових ресурсів інвестування.
30. Організація і технологія розробки на представлення бізнес-плану.
31. Розробка схеми та стадій реалізації бізнес-проектів.
32. Бізнес-планування як етап процесу підприємництва.

Вимоги до змісту та оформленню реферату, проекту, наукової роботи:

Для більш поглибленого засвоєння навчального курсу, пізнання актуальних теоретичних, методичних і практичних проблем психології та педагогіки, в якості одного з провідних елементів самостійної роботи передбачається підготовка письмової реферативної доповіді. Її основною метою є критичний аналіз наукових, методичних і прикладних проблем, обґрунтування особистих висновків і пропозицій щодо дискусійних аспектів актуальної проблематики дисципліни.

Реферативна доповідь повинна мати певну логічну побудову, послідовність та завершеність.

До перевірки та захисту приймаються тільки власноручно набрані на комп'ютері та правильно оформлені роботи, без сканування, не з Internet. Робота подається у друкованому вигляді, разом із дискетою. Роботу обов'язково слід особисто захистити на семінарі, або на консультації. Обов'язково слід надати список використаної літератури, оформлений за бібліографічними вимогами. Робота повинна складатися із таких частин:

1. Титульний аркуш.
2. Зміст роботи.
3. Вступ – розкриття актуальності теми, постановка проблеми, формулювання мети, гіпотези, завдань, визначення об'єкту та предмету дослідження, характеристика методів.
4. Основна частина – послідовне розкриття теми, аналіз наукової літератури, із обов'язковим посиланням на джерело інформації. Якщо проведено практи-

чне дослідження – слід описати завдання, процедуру, результати. Таблиці, анкети, дані, розрахунки навести у додатках.

5. Заключна частина - короткий огляд роботи, перспективи, висновки, рекомендації.

6. Додатки - (таблиці, схеми, анкети, тести, схеми спостережень).

7. Список використаної літератури.

III. Завдання креативного рівня (23-33 бали)

Написання та розрахунок за допомогою програми Project Expert індивідуального бізнес-плану кожним студентом.

Індивідуальний бізнес-план має певну тему. Студентам слід враховувати практичне значення питання, що вивчається, його актуальність, ситуацію на конкретному ринку. Складений студентом бізнес-план має свідчити про його вміння самостійно збирати, опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати матеріали у відповідності з обраною темою, виявляти недоліки та упущення, невикористані резерви підвищення економічної ефективності діяльності підприємств та самостійно планувати бізнес-проекти підприємства в умовах розвитку ринкової економіки.

Процес виконання індивідуального бізнес-плану складається з таких етапів: вибір теми бізнес-проекту; підбір літератури та інших інформаційно-статистичних джерел; складання та погодження з викладачем структури бізнес-плану; вивчення інформаційно-статистичних джерел та матеріалів практичної діяльності підприємства; розрахунок планових показників за допомогою програми Project Expert; написання текстової частини бізнес-плану; оформлення бізнес-плану; перевірка і рецензування викладачем бізнес-плану; захист розробленого бізнес-проекту.

Вибір теми бізнес-плану має важливе значення, оскільки це багато в чому визначає успішність її виконання. При виборі теми курсової роботи студенту слід врахувати можливості щодо збору практичного матеріалу та знань спеціальної літератури. Обираючи якусь певну тему, студентам слід врахувати практичне значення питання, що вивчається, його актуальність, ситуацію на конкретному ринку, учасником якого є підприємство, обране як об'єкт дослідження, очікуваний ступінь корисності для підприємства складеного бізнес-проекту.

Бізнес-план складається на матеріалах конкретного підприємства або підприємства, що буде створене. При виборі теми необхідно приймати до уваги специфіку виробництва та виробничого циклу на підприємстві, тому що можливість виконання бізнес-плану значно залежить від характеру і масштабів роботи підприємства, його галузевої специфіки та наявності інформаційної бази.

По вибраній темі бізнес-плану студент повинен скласти його структуру і узгодити його з керівником. Структура складається після вивчення літературних джерел та можливості збору матеріалів про практичну діяльність даного підприємства або подібних підприємств.

Всі індивідуальні бізнес-плани мають прикладний характер і повинні бути виконані на практичних матеріалах конкретних господарюючих суб'єктів. Важливо

правильно зібрати матеріал (головний, основний), що характеризує роботу організації. Збір практичного матеріалу (інформації) є одним з найбільш відповідальних етапів підготовки та написання роботи. Від повноти та якості зібраного матеріалу у значній мірі залежать своєчасне та якісне написання бізнес-проекту.

До збору фактичного матеріалу слід ретельно готуватися. Необхідно визначити: яка і в якому обсязі необхідна інформація, в яких документах ця інформація відображена, наскільки вона є доступною, за який період необхідно зібрати інформацію.

Для ефективної організації збору та обробки інформації студент повинен скласти перелік необхідних матеріалів по вибраній темі дослідження, узгодити цей перелік з викладачем, попередньо розробити форми аналітичних таблиць для відображення і аналізу інформації.

При проведенні дослідження в бізнес-плані рекомендується використовувати планові цифрові дані об'єкту дослідження на наступні 2-3 роки фінансово-господарської діяльності. Цифрові показники повинні бути приведені у порівняльній формі й представлені за допомогою таблиць, графіків, діаграм, рисунків тощо.

Обов'язковим моментом при складанні бізнес-плану повинна стати обробка вихідних матеріалів на основі використання комп'ютерної технології для розрахунку фінансової частини бізнес-плану – програми Project Expert.

Зміст індивідуального бізнес-плану включає: вступ (резюме), основну частину (6-8 розділів), висновки по проекту. Його обсяг повинен складати 15-25 сторінок (без додатків).

СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Критерії оцінювання

знань, вмінь, результатів роботи на семінарі, лабораторній роботі, а також самостійної роботи, виконання індивідуальних та контрольних завдань

Оцінка "відмінно": студент має систематизовані та глибокі знання навчального матеріалу, відповідь повна, студент володіє поняттями теми, засвоїв рекомендовану основну літературу та ознайомився з додатковою літературою; викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу; виконав завдання творчо та у повному обсязі, задача розв'язана із ґрунтовним поясненням.

Оцінка "добре": студент повністю засвоїв навчальний матеріал, студент надав повну відповідь, використавши основну рекомендовану літератури, в цілому розуміє головні поняття теми; виконав завдання на відтворюючому або репродуктивному рівні, у робота не має чітко висловленої власної думки, задача розв'язана в цілому правильно, але пояснення неповні. Допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу;

Оцінка "задовільно": студент в цілому ознайомлений із питанням, але не повно, не точно використовує окремі поняття, є грубі помилки, робота виконана формально, має ознаки несамотійного мислення, завдання виконано частково, задача розв'язана без пояснення.

Оцінка "незадовільно": студент не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не розуміє поняття теми; не розкрито зміст завдання, або завдання виконано неправильно, задача не розв'язана, робота не відповідає вимогам щодо оформлення.

Система нарахування балів.

Протягом семестру студент може набрати до 100 балів. Студент, що протягом курсу виконав всі види обов'язкових робіт і набрав не менше 60 балів отримує залік автоматично.

Модульний контроль проводиться у письмовому вигляді після останнього семінарського заняття або лекції.

РЕЙТИНГ – ЛИСТ

З ДИСЦИПЛІНИ "БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ"

<i>Компонент</i>	<i>Параметри оцінювання</i>	<i>Оціночні нормативи</i>	<i>Максимально можливих балів</i>
1. Лекція	Присутність на лекційному занятті	1 бал за відвідування кожної лекції	10
2. Практичне заняття	Присутність і робота на практичному занятті	1 бал за відвідування і роботу на кожному семінарському і лабораторному занятті	17
	Доповідь, презентація на семінарському занятті	до 2 балів	2
3. Самостійна та індивідуально-консультативна робота	Виконання самостійних завдань за навчальним планом	до 2 балів	18
	Розробка індивідуального бізнес-плану	до 33 балів	33
4. Модульна контрольна робота	Успішне виконання модульної контрольної роботи	До 10 балів	20

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення дисципліни „Бізнес-планування в готельно-ресторанному господарстві”

<i>Форма роботи</i>	<i>Вид роботи</i>	<i>Бали</i>
1. Навчальна	1. Участь в предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5
	2. Участь в конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-10 5-10
	3. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10-30
2. Науково-дослідна	1. Участь в наукових гуртках	5-20
	2. Участь в наукових студентських клубах	
	3. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	
	4. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	

**Критерії підсумкового контролю результатів навчання студента шляхом складання заліку з дисципліни
"Бізнес-планування в готельно-ресторанному господарстві"**

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою, що використовується в ПУСКУ	Оцінка за 4-бальною шкалою
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання
DE	60-70 балів	Задовільно
BC	71-85 балів	Добре
A	86-100 балів	Відмінно

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Модульна підсумкова робота № 1

1. Господарський кодекс України. (<http://portal.rada.gov.ua>).
2. Тягунова Н.М., Юрко І.В. Основи підприємництва. Навчальний посібник. - К.: НМЦ "Укоопосвіта", 2002. - 162с.
3. Юрко І.В., Хурса М.М. Бізнес-план. Опорний конспект лекцій. -- Полтава: ПУСКУ, 2001.- 27с.
4. Хурса М.М., Тягунова Н.М. Бізнес-план у ринковій системі господарювання. Текст лекції. - Полтава: ПУСКУ, 2002.- 18с.
5. Джозеф А. Ковелло, Бран Дж. Хейзелгрэн. Бизнес-планы. Полное справочное руководство: Пер. с англ. - М.: «Издательство БИНОМ». 2007. - 352 с.
6. Дядечко Л.П. Економіка туристичного бізнесу. – К.: Центр учбової літератури, 2007. - 224 с.
7. Деловое планирование (Методы. Организация. Современная практика): Учебное пособие. / Под ред. В.М. Попова. - М.: Финансы и статистика, 2007. - 368с.
8. Кучеренко В.Р., Карпов В.А., Маркітан О.С. Бізнес-планування фірми. - К.: Знання, 2006. – 423с.
9. Липсиц І.В. Що таке бізнес-план і як його скласти. – К.: „АСК”, 2009.
10. Новиков В.С. Инновации в туризме. – М.: ИЦ "Академия", 2007. – 208 с.
11. Под ред. Попова В.М., Ляпунова С.И. Бизнес-планирование. - М.: Финансы и статистика, 2002.
12. Составление бизнес-плана: Пособие. Эрнст знд Янг. - М., 2004. - 224 с.
13. Уткин Э.А., Кочеткова А.И. Бизнес-план. Как развернуть собственное дело. - М.: Ассоциация авторов и издателей «ТАНДЕМ». Издательство ЭКМОС, 2008. -176с.
14. Шудра В.Ф., Величко А.Н. Бізнес-план. – К.: „Капрал”, 2008.

Модульна підсумкова робота № 2

1. Юрко І.В., Хурса М.М. Бізнес-план. Опорний конспект лекцій. - Полтава: ПУСКУ, 2001.- 27с.
2. Хурса М.М., Тягунова Н.М. Бізнес-план у ринковій системі господарювання. Текст лекції. - Полтава: ПУСКУ, 2002.- 18с.
3. Хурса М.М., Юрко І.В. Структура та зміст розділів бізнес-плану. Особливості розробки резюме. Текст лекції. -- Полтава: ПУСКУ, 2002.- 22с.
4. Хурса М.М., Юрко І.В. Методика розробки розділу «Галузь, фірма та її продукція». Текст лекції. - Полтава: ПУСКУ, 2002.- 18с.
5. Агафонова Л.Г., Рога О.В. Підготовка бізнес-плану. Практикум. – К.: “Знання”, 2000.
6. Берц Густав, Киршнер Пол. Мгновенный бизнес-план. Двенадцать быстрых шагов к успеху. Пер. с англ. - М.: Дело ЛТД, 2009. - 80 с.
7. Бизнес-план: Методические материалы / Под ред. проф. Р.Г. Маниловского. - М.: Финансы и статистика, 2007.-160 с.
8. Буров В.П. и др. Бизнес-план. Методика составления. - М.: ЦИПКК,

2005.- 88с.

9. Джозеф А. Ковелло, Бран Дж. Хейзелгрэн. Бизнес-планы. Полное справочное руководство: Пер. с англ. - М.: «Издательство БИНОМ». 1997. - 352 с.
10. Деловое планирование (Методы. Организация. Современная практика): Учебное пособие. / Под ред. В.М. Попова. - М.: Финансы и статистика, 2007. - 368с.
11. Дзвид Г.Бенгз. Руководство по составлению бизнес-плана. Серия «Маркетинг и менеджмент в России и за рубежом»: Пер. с англ. М.: Издательство «Финпресс», 2008. -256 с.
12. Кучеренко В.Р., Карпов В.А., Маркітан О.С. Бізнес-планування фірми. - К.: Знання, 2006. – 423с.
13. Липсиц І.В. Що таке бізнес-план і як його скласти. – К.: „АСК”, 2006.
14. Любанова Т.П., Мясоедова Л.В., Грамотенко Т.А., Олейникова Ю.А. Бизнес-план. Учебно-практическое пособие. - М.: «Издательство ПРИОР», 2008. - 96 с.
15. Покропивний С.Ф., Соболев С.М., Швиданенко Г.О. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування: Навч. посібник . - К.: КНЕУ, 2009. - 208 с.
16. Под ред. Попова В.М., Ляпунова С.И. Бизнес-планирование. - М.: Финансы и статистика, 2002.
17. Скворцов Н.П. Как разработать бизнес-план предприятия (практическое руководство для бизнесменов). - К., 2004 - 96 с.
18. Составление бизнес-плана: Пособие. Эрнст знд Янг. - М., 2004. - 224 с.
19. Уткин Э.А., Кочеткова А.И. Бизнес-план. Как развернуть собственное дело. - М.: Ассоциация авторов и издателей «ТАНДЕМ». Издательство ЭКМОС, 1998. -176с.
20. Шудра В.Ф., Величко А.Н. Бізнес-план. – К.: „Капрал”, 2007.
21. Як підготувати успішний бізнес-план. - К., 2009. - 106 с.

**Електронні ресурси для пошуку законодавчих документів : Internet,
сайт: www.rada.gov.ua**

ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ПРИЛАДЬ ТА ІНШИХ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ
--

Слайди з тем курсу:

Оглядова лекція з дисципліни бізнес-план

Визначення та структура бізнес-плану

Технологія розробки бізнес-плану

Програми на ПЕОМ з курсу :

програма для розрахунку бізнес-плану “Project Expert”,

табличний процесор “Microsoft Excel”,

текстовий редактор “Microsoft Word”.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПОТОЧНОГО ТА МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Модульна контрольна № 1.

1. Актуальність бізнес-планування в умовах ринкової економіки.
2. Місце бізнес-планів в плануванні діяльності підприємства.
3. Відмінність бізнес-планів від внутрішньогосподарських планів.
4. Основні документами, що описують інвестиційний проект.
5. Техніко-економічне обґрунтування. Відмінності ТЕО від бізнес-плану.
6. Інвестиційний меморандум.
7. Визначення і сутність бізнес-планування.
8. Цілі та завдання, що вирішуються при складанні бізнес-плану.
9. Принципи бізнес-планування.
10. Функції бізнес-планування.
11. Для кого складається бізнес-план?
12. Типи бізнес-планів по об'єктах планування.
13. Бізнес-планування як складова інвестиційного процесу.
14. Бізнес-план як етап розвитку підприємництва.
15. Використання бізнес-планів в процесі санації підприємства.
16. Загальні принципи розробки бізнес-плану.
17. Особливості бізнес-планів підприємств різних сфер діяльності.
18. Основні вимоги до складання бізнес-планів.

Модульна контрольна № 2.

19. Вплив факторів на структуру бізнес-планів.
20. Структура та зміст розділів бізнес-плану.
21. Особливості розробки резюме.
22. Огляд та аналіз інформації, що складають уявлення про фірму та її діяльність.
23. Методика розробки розділу “Торговельний план”.
24. Обґрунтування вибору товарів (послуг) для бізнесу.
25. Особливості оформлення розділу з врахуванням орієнтації (для фахівців і для споживачів).
26. Огляд змісту розділу “План виробництва” та особливості його складання.
27. Аналіз технології виготовлення, витрати по проекту.
28. Фактори, що впливають на виробництво.
29. Технологія складання розділу “Ринки збуту товарів (послуг)”.
30. Технологія складання розділу “Характеристика підприємства”.
31. Складові частини опису ринку. Оцінка потенційної ємності ринку.
32. Оцінка потенційного та реального об'єму продаж.
33. Методика аналізу ринкової кон'юнктури.
34. Характеристика конкурентів, їх стратегія і тактика.
35. План маркетингу: зміст, структура, особливості складання
36. Цілі та стратегії маркетингу.
37. Схема розповсюдження товарів.
38. Методи стимулювання продажу (збуту)

39. Організація після продажного обслуговування клієнтів.
40. Види та засоби реклами. Формування громадської думки про фірму та товар.
41. Організаційний план як складова частина бізнес-плану
42. Аналіз та характеристика організаційної структури фірми (підприємства).
43. Відомості про персонал, робочу силу, визначення потреби, кваліфікаційних вимог та ін.
44. Характеристика управлінського персоналу фірми.
45. Визначення та розробка кадрової політики.
46. Методика розробки фінансового плану.
47. Особливості розробки оперативного плану.
48. Робота над планом доходів та витрат.
49. Складання плану руху грошових коштів.
50. Розробка балансового плану.
51. Особливості розгляду розділу «Оцінка ризику та страхування».
52. Визначення можливих видів ризику для даного проекту.
53. Організаційні міри щодо зменшення можливих наслідків визначених ризиків.
54. Розробка програми страхування та захисту від ризиків.